

mijne. De heer Voet heeft — zooals aan het slot van zijn artikel wordt medegedeeld — de praktische beteekenis van de conclusies, waartoe de beschouwing van de rentekosten in het kader der leer van de vervangingswaarde voert, in het juiste daglicht willen stellen. In dit opzicht aanvaard ik zijn uiteenzettingen naar aanleiding van het door hem verrichte onderzoek gaarne als een waardevolle bijdrage.

H. J. VAN DER SCHROEFF

BOEKBESPREKING

Vereeniging voor Belastingwetenschap. Rapport van de Commissie voor de oudendagsverzorging.

Uitgave van J. Muusses, Purmerend, 1941.

Eene Commissie, daarvoor benoemd door de Vereeniging voor Belastingwetenschap, heeft in de maand Juni j.l. een rapport uitgebracht over de oudendagsverzorging in verband met onze belastingwetgeving. Het is onder no. 52 verschenen in de Geschriften van die vereeniging. Volgens het voorbericht werd het rapport geschreven eind 1939 en in de Commissie behandeld vóór 10 Mei 1940. Het bespreekt dus niet de betreffende bepalingen van het Besluit op de Loonbelasting en het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941.

De Commissie heeft haar opdracht ruim opgevat; zij heeft zich evenwel deze beperking opgelegd, dat zij bij hare beschouwingen is uitgegaan van het Nederlandsch belastingstelsel, zooals dit historisch is gegroeid en van het systeem, dat volgens het geldende recht aan onze tegenwoordige belastingwetten ten grondslag ligt. Ondanks deze begrenzing is het een breed opgezet rapport geworden, waarin het onderwerp van vele kanten wordt belicht. Het stenografisch verslag van de behandeling van het rapport, in de vergadering van 21 Juni j.l. van de vereeniging, opgenomen in geschrift no. 53, vormt eene waardevolle aanvulling. Het grootste deel van het rapport behandelt het onderwerp in verband met de belasting naar het inkomen, daarna worden eenige bladzijden gewijd aan de vermogensbelasting, terwijl aan het slot volgt de behandeling van het vraagstuk met betrekking tot de successie- en schenkingsrechten. De dividend- en tantiëmebelasting wordt buiten beschouwing gelaten, daar deze op het punt stond te worden afgeschaft.

Terecht wordt in het rapport opgemerkt, dat het vraagstuk van de oudendagsverzorging niet alleen van belang is voor de personen in dienst van de overheid of van particuliere werkgevers, maar ook voor zakenlieden, winkeliers, landbouwers, beoefenaren van vrije beroepen en zelfs voor vermogensbezitters, waar deze vooral in den tegenwoordigen tijd rekening dienen te houden met eene zekere „slijtage” van hun vermogen.

Bij de behandeling van de belastingen naar het inkomen wordt er op gewezen, dat de ontwerper van de wet van 1914 het vanzelfsprekend heeft geacht, dat degenen, die niet voor zijn pensioen behoeft te storten, naar het bedrag zijner belooning aan de belasting is onderworpen en dat zijne toekomstige pensioenaanspraken buiten aanmerking blijven. Deze vanzelfsprekendheid is echter langzamerhand wat verloren gegaan. De

Hooge Raad besliste bij zijn arrest van 11 April 1934 B. 5604, dat een aanspraak onder eene opschortende voorwaarde tot haar — met inachtneming van de kans op vervulling geschatte — geldswaarde van de opbrengst van een bron van inkomen deel uitmaakt. In het bij de Wet van 10 December 1936 Stbl. no. 405 ingevoegde laatste lid van artikel 7 worden uitdrukkelijk de aanspraken op uitkeeringen gedefinieerd als: aanspraken om na verloop van tijd of *onder voorwaarde* een of meer uitkeeringen te ontvangen.

De Commissie acht het overbodig om zich erin te verdiepen of deze ontwikkeling op zich zelf juist en wenschelijk moet worden geacht, omdat de Wet op de inkomstenbelasting 1914 de stijging van de waarde van pensioenaanspraken buiten de belastingheffing houdt. Dit is te betreuren. Het was zeker interessant geweest om het oordeel van de Commissieleden hierover te vernemen met eene korte uiteenzetting van hun standpunt met betrekking tot het vraagstuk van de voorwaarde in het belastingrecht in het algemeen.

Wat betreft de pensioenaanspraken heeft de Commissie zich verenigd met het standpunt van den wetgever van 1914 en 1936. Zij beroept zich erop, dat belastingheffing nu eenmaal iets is, dat zich bij de werkelijkheid dient aan te sluiten en aanvaardt als uitgangspunt van hare beschouwingen de juistheid van de oplossing, die de Wet op de inkomstenbelasting 1914 voor de belasting van den „ambtenaar” heeft gekozen, d.w.z. gedurende den diensttijd aanslaan naar het *netto* salaris, dus na aftrek van de kortingen voor pensioen, en na de pensionneerig naar het volle pensioen. Op die wijze wordt bereikt, dat de belanghebbende over zijn geheele leven ook over zijn totale inkomen belasting betaalt en tevens, dat de belasting verschuldigd is op hetzelfde moment, waarop den belanghebbende de middelen ter beschikking worden gesteld om aan dezen belastingplicht te voldoen.

Bij de behandeling van het rapport in de vergadering van 21 Juni 1941 heeft de heer Croin deze oplossing niet juist genoemd, omdat art. 4, 2e lid der Wet op de inkomstenbelasting 1914 niet alleen tot het inkomen rekent hetgeen in geld wordt genoten, maar ook in *geldswaarde* en omdat zij in strijd is met het geheele systeem der wet en het begrip „inkomen”, hetwelk zij huldigt. Uit de beantwoording door den Voorzitter der Commissie van dezen debater leeren we, dat ook de Commissie eerst alles, wat *geldswaarde* heeft, tot het inkomen heeft willen rekenen, maar dat zij bij nader inzien deze oplossing heeft verworpen.

Zooals gezegd is het vraagstuk van de oudendagsvoorziening niet alleen van belang voor hen, die later pensioen zullen genieten. Er zijn ook andere methoden om voor den ouden dag te zorgen. Velen sluiten verzekeringen om hun toekomst veilig te stellen, ja zelfs komt de ouderwetse spaarder nog voor. Voor allen moest eene oplossing worden gevonden. Ook aan hen, die in het geheel niet voor hun ouden dag zorgen, is gedacht. Enkele leden wilden ook dezen een aftrek van hun inkomen toestaan.

Twee algemeene vragen zijn met betrekking tot de inkomstenbelasting in bespreking gebracht:

1. moet aftrek worden toegestaan aan alle belastingplichtigen dan wel uitsluitend aan hen, die voor de verzorging van hun ouden dag bepaalde voorzieningen hebben getroffen,
2. moet de aftrek, die zal worden toegestaan, uitsluitend worden ver-

leend over arbeidsinkomen dan wel mede over inkomsten uit vermogen.

Zooals te verwachten was, bleek er een groot verschil van meening te bestaan over de beantwoording van de eerste vraag. Aan de eene kant stonden zij, die den eisch stelden, dat inderdaad zekere maatregelen moeten zijn genomen om aanspraak te kunnen maken op eene fiscale tegemoetkoming. Ter ondersteuning van hun standpunt wezen deze leden op de maatschappelijke voordeelen, die er uit voortvloeien. Volgens hen is uit sociaal oogpunt beschouwd verzorging van den ouden dag door de betrokken personen zelf wenschelijk en verdient het aanbeveling deze door fiscale tegemoetkomingen aan te moedigen.

Als prototype van hen, die voor hun ouden dag zorgen, zien zij den „ambtenaar”. Bovendien bleek reeds, dat de Commissie in haar geheel de heffing van inkomstenbelasting van den ambtenaar over zijn netto salaris en daarna voor zijn volle pensioen als juist erkende. Met dezen zijn gelijk te stellen zij, die eene zuivere pensioenverzekering met premiebetaling hebben gesloten, welke niet kan worden afgekocht.

Daarnaast staan verschillende andere vormen van oudendagsverzorging zooals levensverzekeringen, voorzieningsfondsen enz. Misschien is hier eene tusschenoplossing wenschelijk door een gedeeltelijke aftrek toe te staan, zooals in artikel 19 letter d der Wet op de inkomstenbelasting 1914, waarvan het maximum dan zou moeten worden verhoogd.

Aftrek toe te staan aan hen, die niet voor hun ouden dag zorgen, terwijl zij daartoe wel in staat zijn, verklaarden deze leden bepaald onaanvaardbaar.

De andere leden der Commissie, die zich niet met dit standpunt verenigden, wezen er m.i. terecht op, dat op deze wijze eene onbillijkheid zou worden geschapen tegenover de menschen, die door hunne financiële omstandigheden niet voor hun ouden dag kunnen zorgen b.v. doordat hun inkomen te klein is of doordat zij onder zware lasten gebukt gaan. Deze zouden dan, terwijl zij financieel bij de anderen achter staan, bovendien nog door een zwaardere belastingplicht worden getroffen. Daarnaast staan nog zij, die hunne gespaarde penningen beleggen in hun bedrijf of om daarop rustende lasten af te lossen. Ook voor hen zou eene zwaardere belastingplicht onbillijk werken.

Daarom waren deze leden van meening en ik sluit mij hierbij aan, dat het billijk is om aan den belastingplichtigen een aftrek toe te staan om het hun mogelijk te maken een gedeelte van hun inkomen belastingvrij aan te wenden voor hunne oudendagsverzorging. Zij wilden zelfs hetzelfde bepleiten voor hen, die niet voor hun ouden dag zorgden, hoewel zij daartoe financieel wel in staat waren, daar het in de praktijk moeilijk zou blijken dezen van genen te onderscheiden.

Door een compromis bleek het voor de geheele Commissie mogelijk tot de stelling te komen, dat aan alle belastingplichtigen een aftrek moet worden verleend. Het bedrag hiervan moet evenredig zijn aan het vastgesteld zuiver inkomen, maar gebonden zijn aan een laag maximum. Het moet worden verhoogd voor hen, die door middel van één der vast te stellen vormen van oudendagsvoorziening een gedeelte van hun inkomen voor de verzorging van hun ouden dag aanwenden. Ook deze verhooging zal weer gebonden moeten zijn aan een zeker maximum.

Bij de beantwoording van de tweede hierboven vermelde vraag bleken

twee leden der Commissie op het standpunt te staan, dat eene eventueele aftrek slechts over het arbeidsinkomen moet worden verleend. De bron van dit inkomen zal op lateren leeftijd trager gaan vloeien en daarna geheel ophouden, terwijl inkomsten uit vermogen of periodieke uitkeeringen blijven doorvloeien tot den dood. Arbeidsinkomen mag dus slechts in de belasting worden getroffen, voor zoover het niet bestemd is voor voorziening voor den ouden dag. Zij vonden door hunne meening steun in artikel 10 laatste lid der Wet op de inkomstenbelasting 1914, waar ook slechts aftrek wordt toegestaan op inkomen met arbeid.

De andere leden konden zich hiermede op verschillende gronden niet vereenigen. Zij wezen er o.a. op, dat het vermogen als bron van inkomen reeds door de vermogensbelasting wordt getroffen. Elk vermogen is naar hun oordeel aan een zeker risico, eene zekere slijtage onderworpen (het eerste is m.i. juister dan het tweede). Verder zou het indruischen tegen het rechtsgevoel om aan den genietcr van een tantième van b.v. f 100.000 wel aftrek toe te staan, maar niet aan het renteniertje dat van f 800 inkomen uit vermogen moet leven.

Het bleek niet mogelijk beide partijen tot elkaar te brengen. De Commissie was evenwel van oordeel, dat dit voor hare verdere beschouwingen niet van overwegend belang is.

Heel bevredigend is de beantwoording van deze twee vragen van algemeenen aard dus niet. Over de eerste moest een compromis worden gesloten, terwijl men het over de tweede in het geheel niet eens kon worden.

In overeenstemming met bedoeld compromis heeft de Commissie zich tot taak gesteld voor de heffing van de inkomstenbelasting een systeem te ontwerpen, waarbij de „niet-ambtenaren” zooveel mogelijk worden gelijkgesteld met de „ambtenaren”, dat zijn allen, die van artikel 10 der Wet op de inkomstenbelasting 1914 kunnen profiteeren.

Er bestaan tusschen beiden drie verschillen:

1. de ambtenaar mag op grond van artikel 10 laatste lid van de bruto-opbrengst van zijn ambt in mindering brengen de pensioenpremie, die hem wordt afgehouden, zoodat hij in het algemeen slechts voor 90 % van zijn grondsalaris in die belasting wordt aangeslagen; de niet-ambtenaar daarentegen betaalt inkomstenbelasting over zijn volle salaris, en, indien hij deelnemer is in een spaarfonds, zelfs ook over hetgeen zijn werkgever in het spaarfonds stort;

2. de niet-ambtenaar moet inkomstenbelasting betalen over de rente van zijne besparingen c.q. over de rente van zijn tegoed in het spaarfonds, terwijl het renteinkomen van het pensioenfonds geen deel van het belastbaar inkomen van den ambtenaar uitmaakt; evenzoo betaalt de niet-ambtenaar eventueel vermogensbelasting over het door hem gespaarde kapitaal, terwijl de gevormde pensioenreserve voor den ambtenaar geen belastbaar vermogensbestanddeel vormt;

3. de ambtenaar wordt na zijne pensionneering belast door zijn volle pensioen, de niet-ambtenaar, die leeft van de opbrengst van zijn vermogen en bovendien door geleidelijke intering daarvan, daarentegen slechts voor de veel lagere — en steeds verminderde — rente van het destijds door hem bespaarde kapitaal.

Het is duidelijk, dat de factoren 1 en 2 in het voordeel van den ambtenaar werken en factor 3 in dat van den niet-ambtenaar. Bij het uit-

werken van de verschillende gevallen, die de Commissie stelde, bleek, dat de niet-ambtenaar gedurende den diensttijd van den ambtenaar als gevolg van de factoren 1 en 2 en in verband met de progressie aanzienlijk meer belasting betaalt.

Dit wordt evenwel gecompenseerd met hetgeen de ambtenaar na zijne pensioenneering meer betaalt. De factoren 2 en 3 heffen elkaar vrijwel op; er behoeft dus practisch alleen met het verschil van factor 1 rekening te worden gehouden. Dit beteekent echter niet, dat aan den niet-ambtenaar ook een aftrek van 10 % op zijn inkomen moet worden toegestaan.

De Commissie berekent, dat een aftrek van 8 % voldoende is. Hierbij is echter uitsluitend rekening gehouden met inkomens van niet meer dan f 6000.— per jaar, omdat voor ambtenaren in verband met het maximum van hun pensioen ad f 4000.— stortingen over het deel van hun salaris boven f 6000.— van weinig belang is.

Hieronder zal blijken, dat naar het oordeel van de Commissie hij, die zijn ouden dag verzorgt door het sluiten van eene levensverzekering, voldoende heeft aan een aftrek van 5 %. Het zou niet juist zijn om hun, die zelf sparen, een hooger aftrek toe te staan, daar de eigenaar van de polis van levensverzekering meer waarborg geeft, dat werkelijk zijn ouden dag verzorgd is dan de gewone spaarder. Aan beide categorieën wil de Commissie dus een aftrek toestaan van 5 %.

Levensverzekering kan zijn eene kapitaal- of eene pensioenverzekering. Volgens het rapport zouden zij, die eene kapitaalsverzekering hebben gesloten, geene inkomstenbelasting betalen over de rente van hunne besparingen. Terecht wijst *G. J. Prevos* in het Weekblad der belastingen nr. 3599 erop, dat dit niet in overeenstemming is met het arrest van den H.R. van 26 April 1939 Bu: 6908, waarbij uitspraak werd gedaan in het volgende geval. Eene belastingplichtige sluit eene verzekering op haar eigen leven tegen betaling ineens van f 8000.— met uitbetaling op een bepaalden datum of bij haar eerder overlijden van een bedrag van f 9696.—. De Hooge Raad besliste, dat het bedrag van f 8000.— in totaal oplevert eene bate van f 1696.—, dat er geen enkele reden is die bate niet te beschouwen als opbrengst van roerend kapitaal en dat de meening van den Raad van Beroep, dat er, zoo lang de verzekering loopt, geen opbrengst wordt genoten, niet juist is, aangezien het genoten worden van een opbrengst er niet aangebonden is, of die opbrengst wordt uitgekeerd.

In haar gedachtengang stelt de Commissie terecht vast, dat de bovenbedoelde factor 2 hier wegvalt en alleen de factoren 1 en 3 tegenover elkaar staan. Op grond hiervan berekent zij, dat een aftrek van rond 5 % voldoende is. Zij wijst erop, dat de in haar gedachtengang bestaande vrijstelling van inkomstenbelasting voor de rente, die op eene polis van levensverzekering wordt gekweekt, te ver gaat. Op praktische overwegingen stelt zij evenwel geene veranderingen voor.

Pensioenverzekering stelt den betrokken persoon vrijwel met een ambtenaar gelijk, omdat afkoop van de polis wel weinig zal voorkomen, daar dit voor den verzekeringnemer zeer onvoordeelig is. Aftrek van de volle premie behoudens een vast te stellen maximumpercentage van het inkomen om misbruik te voorkomen behoort daarom naar de meening van de Commissie te worden toegestaan.

Bijzondere moeilijkheden leverden de spaar- en voorzieningsfondsen

op. Zij hebben een tweeslachtig karakter. Eenerzijds zijn het spaar-instituten, anderzijds vormen zij een middel tot voorziening van den ouden dag.

Om tot eene oplossing te komen zijn vijf verschillende mogelijkheden nagegaan. Men kan verband zoeken tusschen de positie van den ambtenaar, die voor zijn pensioen stort en den deelnemer in een spaar- of voorzieningsfonds; men kan dien deelnemer echter ook vergelijken met iemand, die een gedeelte van zijn inkomen op de spaarbank zet. Ten slotte kan men het deelnemen in een dergelijk fonds meer gelijkstellen met eene levensverzekering en wel speciaal met eene kapitaalsverzekering. Deze laatste meening overheerscht blijkbaar in de Commissie. Er bestaat echter een groot verschil tusschen de beide instituten n.l. dat bij de fondsen de gekweekte rente ten goede komt aan de deelnemers individueel en bij de kapitaalsverzekering aan de totale groep der verzekerde personen. Dit onderscheid kan volgens het rapport niet worden verwaarloosd, daar deze bij te schrijven rente bij den deelnemer in een fonds deel van zijn inkomen uitmaakt. Had de Commissie gedacht aan het bovenaangehaalde arrest van den Hoogen Raad, dan zou waarschijnlijk dit gedeelte van het rapport anders zijn uitgevallen.

Zooals boven reeds is medegedeeld, wil de Commissie aan hem, die eene polis van levensverzekering afsluit, een aftrek toestaan van 5 % (maximaal over f 6000.—). De stortingen in een spaar- of voorzieningsfonds mogen dus ook vrij zijn tot een maximum van 5 % van f 6000.— of f 300.—. Voor den niet-ambtenaar, die geen levensverzekering heeft gesloten is een maximale aftrek van 8 % van zijn inkomen berekend. Aan een deelnemer in een fonds kan dus nog hoogstens 3 % aftrek worden verleend voor de bijgeschreven rente, echter ook weer tot een maximum van f 180.—.

Wat de particuliere pensioenfondsen betreft, gaat de Commissie ook weer uit van het standpunt, dat de gerechtigden niet in gunstiger positie mogen worden gebracht dan de ambtenaren. Zij stelt daarom voor om bijdragen aan eigen pensioenfondsen, die geen hooger pensioen verleen dan het maximumpensioen van een ambtenaar ad f 4000.—, volledig op het inkomen in mindering te brengen en bijdragen aan fondsen, die niet aan deze limiet zijn gebonden, tot een maximum van 8 %.

In de paragraaf, welke is gewijd aan de gezinsverzorging wijst de Commissie er op, dat deze principieel verschilt van de oudendagsverzorging. Hier toch moet worden gedekt het risico, dat de belastingplichtige vroeg sterft. In tegenstelling met de oudendagsverzorging meent de Commissie, dat hier slechts aftrek kan worden verleend, als werkelijk dit risico is afgewenteld door het sluiten van eene verzekering.

Op grond van gemaakte berekeningen wordt het maximum van dezen aftrek gesteld op 5 % van het inkomen.

Wat de inkomstenbelasting betreft geeft de Commissie de volgende samenvatting van hare beschouwingen:

1. Aan iederen belastingplichtige moet worden toegestaan een aftrek van 5 % van zijn inkomen (c.q. van zijn arbeidsinkomen) tot een maximum van f 300.—, onverschillig of maatregelen voor de verzorging van zijn oudendag heeft getroffen of niet.

II. De onder I gestelde grens geldt mede voor dengene, die krach-

tens eene overeenkomst van levensverzekering aanspraak kan maken op uitkeering te zijner tijd van een kapitaal en voor den deelnemer in een spaar- of voorzieningsfonds.

De polishouder blijft daarnaast echter genieten van de vrijstelling van belasting voor de geaccumuleerde rente; den deelnemer in een spaar- of voorzieningsfonds wordt bovendien eene vrijstelling voor bijgeschreven rente toegestaan tot een maximum van 3 % van het inkomen (c.q. van zijn arbeidsinkomsten).

III. De bestaande ongelimiteerde aftrek voor dengene, die verplichte bijdragen moet storten in een pensioenfonds blijft bestaan, behoudens eene beperking ter voorkoming van misbruik. Met bijdragen in een pensioenfonds worden voorts gelijkgesteld vrijwillige stortingen krachtens eene overeenkomst van pensioenverzekering.

IV. Voor gezinsverzorging wordt boven en behalve den aftrek volgens de punten I tot en met III aftrek toegestaan:

a. ongelimiteerd (behoudens de grens voor de te hooge pensioenen), wanneer er bestaat eene regeling tot verzorging van het gezin door middel van pensioen;

b. ten hoogste 5 % van het inkomen (c.q. van de arbeidsinkomsten) tot een maximum van f 300.—, wanneer de belastingplichtige eene niet onder a vallende verzekering heeft gesloten.

Geen aftrek wordt voor gezinsverzorging toegestaan, indien niet door risico-afwenteling eene daadwerkelijke verzorging van het gezin bij vroegtijdig overlijden van den genietcr van het inkomen plaats heeft.

Aan de vermogensbelasting zijn in het rapport maar ruim drie bladzijden gewijd. De Commissie acht geen termen aanwezig om het tegoecl in een spaar- of voorzieningsfonds vrij te stellen. M.i. terecht.

Wat artikel 6, letter b der Wet op de Vermogensbelasting 1892 betreft, merkt zij op, dat hierin onderscheid wordt gemaakt tusschen spaar- en beleggingspolissen. De eerste zijn vrijgesteld, de laatste niet. Om opportunistische redenen wil zij deze onderscheiding handhaven, maar zij erkent, dat dit theoretisch niet juist is, met welke meening ik me geheel vereenig. Het komt er toch niet op aan, hoe de belastingplichtige zijn vermogen heeft verworven.

Waar de particuliere lijfrente-polishouder practisch met een pensioengerechtigden ambtenaar gelijk staat, kan de Commissie zich vereenigen met de vrijstelling van polissen van lijfrente en rechten op lijfrenten. Hier neemt de Commissie dus weer den ambtenaar tot voorbeeld.

In het tweede hoofdstuk van het rapport wordt het vraagstuk der oudendagsvoorziening behandeld met betrekking tot de successie- en schenkingsrechten. Het is belangrijk korter dan hoofdstuk een. De vragen, welke hier rijzen, zijn minder gecompliceerd.

We kunnen drie gevallen onderscheiden, waarin het heffen van successie- of schenkingsrecht mogelijk is.

In het eerste geval laat de overleden werkgever zekere bedragen of uitkeeringen aan werknemers of gewezen werknemers, dan wel aan nabestaanden van werknemers na. Behoudens de toepassing van de vrijstellingen van artikel 79 no. 10—12 is successierecht verschuldigd in het algemeen naar het hoogste tarief.

De vraag is nu, moet hier in principe successierecht worden geheven dan wel inkomstenbelasting. Naar mate men meer den nadruk legt op het verband met den verrichten arbeid, zal men het legaat als opbrengst

daarvan beschouwen en inkomstenbelasting verschuldigd achten. De meerderheid van de Commissie is deze meening toegedaan. Deze legaten zullen dan echter van successierecht moeten worden vrijgesteld. In verband hiermede zou ik willen wijzen op het arrest van den H.R. van 10 November 1937 B no. 6523. Een kantoorbediende in dienst van eene vennootschap onder firma ontving een legaat uit de nalatenschap van een der vennoten tot een bedrag, hetwelk bepaald was naar het aantal jaren, gedurende welke hij in zijne betrekking werkzaam was geweest. De Hoo-ge Raad besliste, dat al is het bedrag van het vermaakte bepaald naar het aantal jaren, gedurende welke hij op 15 Februari 1935 in zijne dienst-betrekking werkzaam was geweest, toch het aldus door hem genoten voordeel hem is opgekomen in 1935 en daarom ook terecht in zijn geheel tot de opbrengst van zijne betrekking over 1935 is gerekend te behooren, dat de belastbaarheid van dit voordeel als inkomen den toestand kan scheppen, dat onder bepaalde omstandigheden ten aanzien van een der-gelijk legaat zoowel inkomstenbelasting als successierecht verschuldigd zal zijn, eene dubbele belasting, die de successiewet door het bepaalde in artikel 80 sub 9 voorkomt met betrekking tot schenkingen, maar niet met betrekking tot legaten.

De Commissie legt in hare methode nog eene beperking op: als het legaat bestaat in eene periodieke uitkeering, dan mag geene inkomsten-belasting worden geheven over de constante waarde daarvan, daar de verschillende termijnen ten volle worden belast.

In het tweede geval schenkt de werkgever aan werknemers of nabestaanden van overleden werknemers. Er is schenkingsrecht verschuldigd behoudens de vrijstellingen van artikel 80 nrs. 12—14.

Meer dan bij het successierecht geeft men hier de voorkeur aan de inkomstenbelasting.

De Commissie verzuimt m.i. te wijzen op de vrijstelling van artikel 80 no. 9 van de schenking, waarvan ten laste van de bevoordeelde inkomstenbelasting wordt geheven.

Ten slotte kan in het derde geval de werknemer zelf zijne nabestaanden verzorgen door middel van eene levensverzekering in den zin van artikel 84. Het is hier in deze bespreking van het rapport niet de plaats om te wijzen op de talloze moeilijkheden, welke zich in de praktijk hierbij voordoen.

De Commissie kan zich in hoofdzaak met de bestaande regeling vereenigen.

Tezamen met het stenografisch verslag van de vergadering van de vereeniging, waarin het rapport is besproken, houdt het eene zeer deugdelijke behandeling in van het vraagstuk der oudendagsvoorziening. Het bleek in verschillende gevallen noodig aan practische overwegingen meer gezag toe te kennen dan aan theoretische, maar dat neemt niet weg, dat het groote waarde heeft voor ieder, die het met aandacht bestudeert, al heeft het veel van zijne actualiteit ingeboet door de invoering van de Besluiten op de Loonbelasting en de Inkomstenbelasting 1941.

A. F. BOERSEMA.